

PRŮVODCE POBYTEM NA NOVOROZENECKÉM ODDĚLENÍ

EDUKAČNÍ MATERIÁL PRO PACIENTY ◀.....

FAKULTNÍ NEMOCNICE®
OLOMOUC

Vážení a milí rodiče!
Přejeme Vám hodně šťastných okamžiků s Vaším novorozenečným dítětem a děkujeme, že jste si k Vašemu porodu vybrali Fakultní nemocnici Olomouc.

Co Vás a Vaše dítě čeká během pobytu u nás:

ROOMING IN

Dítě je na našem oddělení po celou dobu pobytu na pokoji s maminkou (pokud tomu nebrání zdravotní stav dítěte nebo matky). Všechna nezbytná klinická nebo laboratorní vyšetření (například v rámci tzv. novorozeneckého screeningu) se snažíme provádět v přítomnosti rodičů.

KOJENÍ

Součástí našeho týmu jsou specializované laktiční poradkyně – které dle aktuálních potřeb nabízí své služby během celé hospitalizace.

SCREENINGOVÁ VYŠETŘENÍ

Slouží k časnému záchytu závažných onemocnění, jejichž pozdní diagnostika by mohla ohrozit život nebo zdraví dítěte. Na Novorozeneckém oddělení FN Olomouc provádíme všechna doporučená vyšetření, a to:

- odběr malého množství krve z patičky, vzorek je poté odeslán do příslušných laboratoří ke stanovení závažných metabolických a jiných onemocnění,
- jednoduché vyšetření očí k vyloučení vrozeného zákalu čočky (katarakty),
- vyšetření sluchu (otoakustické emise),
- vyšetření kyčlí ortopedem,
- záchyt některých vážných srdečních vad pomocí stanovení syčení krve kyslíkem,
- ultrazvukové vyšetření ledvin.

NOVOROZENEČKÁ ŽLOUTENKA

Žluté zbarvení kůže u novorozence – je běžným projevem, který u většiny dětí neznamená vážnou zdravotní komplikaci. Jen u malé části dětí je nutno žloutenku řešit fototerapií (léčebná metoda využívající efektu modrého světla). I v tomto případě, pokud si to budete přát, může dítě zůstat s Vámi na pokoji.

PROPUŠTĚNÍ DO DOMÁCÍ PÉČE

Děti jsou obvykle propouštěny do domácí péče po provedení screeningových vyšetření (nejdříve po 48 hodinách života), když začínají přibývat na váze a pokud nemají vážné zdravotní komplikace. Délku pobytu je však možno domluvit individuálně, případně i s doplněním screeningových vyšetření po propuštění.

I po propuštění Vašeho dítěte jsme Vám nadále k dispozici a můžete se na nás obrátit.

Pobyt venku – organismus dítěte propuštěného z novorozeneckého oddělení v obvyklé době je již do té míry navyklý na vnější prostředí, že bez problémů zvládne i pobyt venku. Obecně se nedoporučuje dlouhodobý pobyt malého novorozence a kojence v extrémních teplotních podmínkách (méně než 5 stupňů C pod nulou a na přímém slunci). Co se týká přiměřeného oblečení dítěte – nelze stanovit žádné univerzální pravidlo týkající se nutného počtu vrstev – vše je dáno aktuálními klimatickými podmínkami (nejen teplotou), kvalitou oblečení, dispozicí dítěte, způsobu pobytu venku atd.

Spánek – vzhledem k riziku výskytu tzv. syndromu náhlého úmrtí v útlém věku je doporučováno, aby dítě ukládané ke spánku bylo položeno na záda. Ze statistických šetření jednoznačně vyplývá, že je to pro dítě poloha nejbezpečnější. Dále se doporučuje, aby se v místnosti, kde dítě spí, nekouřilo a nebylo přetojeno. Dítě by mělo ležet na rovné, polotuhé matraci, bez podložení hlavičky polštářem. Pokud je dítě vzhůru a pod dohledem, není nutno se bát pokládat je na břicho, je to naopak vhodné, vzhledem k podpoře jeho dalšího psychomotorického vývoje.

KOUPÁNÍ NOVOROZENCE

- v prvních několika měsících je obvykle doporučováno miminka koupat každý třetí den vzhledem k citlivosti kůže, ale pokud se vyhneme přípravkům vysušujícím pokožku, je možné zvolit i každodenní koupání
- koupání může být pro rodinu velmi příjemné, může pozitivně ovlivnit vzájemné vztahy a pomoci navodit rituál usínání
- používejte kosmetiku doporučenou pro novorozence a kojence, obecně je vhodná kosmetika neparfémovaná
- ideální teplota v místnosti je 22 – 25 °C, teplota vody pak 37 – 38°C
- při péči je vhodné začínat od hlavičky k ostatním částem těla

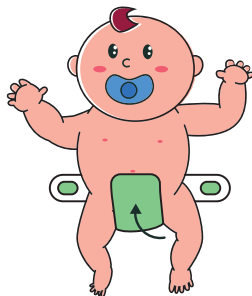
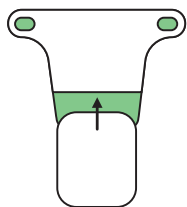
- v případě nutnosti promazání kůže je vhodné použít jednoduché mastové základy nebo oleje, ideálně bez dalších přísad
- okolí konečníku se obvykle ošetřuje tenkou vrstvou ochranného krému, opět je vhodné použít jednoduché látky bez zbytečných přísad

Péče o pupeční pahýl:

- pupek a jeho okolí je možno ponechat bez zvláštního opatření, jeho zbytek obvykle sám odpadne během prvního nebo druhého týdne
- okolí nebo spodinu po odpadnutí pupečníku je případně možno očistit běžným dezinfekčním prostředkem bez obsahu alkoholu
- při známkách zarudnutí, zápachu a sekrece informujte dětského lékaře

Široké balení:

- široké balení slouží k zajištění správného vývoje kyčelních kloubů a je ordinováno ortopedem
- použít můžete speciální kalhotky nebo poskládanou bavlněnou plenu

■ KOJENÍ

Kojení – současná věda považuje přirozenou výživu mateřským mlékem za nejvhodnější. Kojení je nenahraditelné a velmi přínosné jak pro fyzické, tak psychické stránce nejen pro dítě, ale i matku samotnou. Dovolte nám uvést jen několik rad, které se týkají kojících maminek:

- **Složení stravy** – není jednoznačně prokázáno, že by bylo při kojení nutno předem dodržovat konkrétní dietní opatření, obecně platí pravidla tzv. zdravé výživy. Pokud si uvědomíte, že Vy nebo dítě negativně reagujete na nějakou potravinu ve Vaší stravě, pochopitelně zvažte její vysazení z Vašeho jídelníčku.
- **Pitný režim** – není nutné striktně dodržovat konkrétní denní množství vypitých tekutin, na druhé straně je nutno se vyhnout nedostatku tekutin. Určitě platí: Myslete v tomto ohledu na sebe, bude to přínosné i pro Vaše dítě!
- **Kofein** – látka obsažená zejména v kávě a čaji není pro novorozence nebezpečná, ale je vhodné se vyhnout extrémnímu množství.
- **Alkohol** – množství alkoholu, který se vstřebává do oběhu kojeného dítěte závisí na množství požitého alkoholu. Je tedy nutné vyhnout se významným dávkám alkoholu. Nízké dávky kojené dítě neovlivní, ale ani ony nejsou pro dítě přínosem.
- **Kouření** – látky uvolňující se při kouření negativně působí na plod i kojené dítě – ať už přichází z jeho okolí při vdechování nebo při kojení. Přesto se uvádí, že i v případě matek kuřáček je přínosné, aby jejich dítě bylo kojeno. Vždy je nutná snaha o ukončení nebo omezení kouření. Nikdy by se nemělo kouřit v místnosti, kde se dítě nachází nebo kde spí!
- **Léky** – existují léky obsahující látky, které mohou přejít při kojení do těla dítěte a negativně ovlivnit jeho zdravotní stav. Jejich počet je však poměrně malý. O většině léků platí, že přechází do mateřského mléka v nízkých koncentracích a nejsou pro dítě nebezpečné. Při pochybnostech, zda je či není nutné přerušit kojení, je možné kontaktovat naše laktační poradkyně.

Zásady kojení

1. SPRÁVNÉ DRŽENÍ PRSU

- prsty se nesmí dotýkat dvorce
- prs je podpírán zespodu všemi prsty kromě palce
- palec je položen vysoko nad dvorcem
- tlak palce na prsní tkáň umožní napřímení bradavky
- prs musí být dítěti nabídnut tak, aby uchopilo nejen bradavku, ale co možná největší část dvorce

2. SPRÁVNÁ VZÁJEMNÁ POLOHA MATKY A DÍTĚTE

- zvolit pohodlnou pozici pro matku i dítě - dítě leží na boku, obličej, hrudník, břicho i kolena směřují k matce
- ucho, rameno a kyčle dítěte jsou v jedné linii - osy procházející uchem, ramenem a kyčelním kloubem mají být rovnoběžné
- matka přitahuje rukou tělo dítěte k sobě za ramena a záda, nikoliv za hlavičku
- matka se nemá zbytečně dotýkat hlavičky ani tváře dítěte, aby nedošlo k matení sacího reflexu
- pokud se dotýká hlavy, prsty nepřesahují spojnici ušní linie
- mezi matkou a dítětem nesmí být žádná překážka (spodní ruka dítěte, uzel na zavinovačce, atd..)
- matka nesmí odtahovat prs od nosu
- dítě přikládáme k prsu, nikoli prs k dítěti
- brada, tvář i nos dítěte se dotýkají prsu
- brada dítěte je v prsu hluboce zabořená
- dítě nesmí křičet
- kojení nesmí matku bolet

Poloha vleže

- matka i dítě leží na boku
- matka má polštářem podloženou pouze hlavu tak, aby se vyrovnala poloha hlavy s výší ramene
- v zádech je lehce prohnuta dozadu
- dítě leží v ohbí paže
- matka se nesmí opírat o loket ani horní končetina nesmí být zdvižena nad úroveň ramene

Poloha vsedě

- hlava dítěte leží v ohbí paže matky
- předloktí matky podpírá dítěti záda
- prsty matky spočívají na hýždích nebo stehýnku výše umístěné dolní končetiny dítěte druhou rukou matka přidržuje prs
- spodní ruka dítěte je kolem pasu matky
- chodidla matky podpírá stolička
- polštář ze strany podpírá její loket

Fotbalové, boční držení

- je vhodné pro ženy s velkými prsy nebo plochými bradavkami či po císařském řezu
- dítě leží na předloktí matky, která rukou podpírá ramínka dítěte
- prsty podpírají hlavičku dítěte
- nožky dítěte jsou podél matčina boku
- chodidla dítěte se nesmí o nic opírat
- předloktí matky je podepřeno polštářem

Kojení v polosedě s podloženými nohama

- vhodné zejména pro matky po císařském řezu
- dítě leží v ohbí paže nebo na předloktí paže matky
- polštář na břichu matky brání tlaku dítěte na jizvu
- polštář pod kolena podpírá dolní končetiny matky

Kojení dvojčat

- lze kojit obě děti současně
- každé dítě saje z jednoho prsu
- lze volit různé polohy – nejčastěji boční fotbalové držení

Známky správné vzájemné polohy matky a dítěte:

MATKA

- je relaxovaná
- nic ji nebolí – bradavka, ramena, záda, ruce
- tkáň prsu se před ústy dítěte nenapíná
- vypuzovací reflex je funkční
- bradavka není poškozená ani oploštělá
- po kojení je prs vyprázdněný

DÍTĚ

- nešpulí rty, nevpadávají mu tváře
- saje dlouhými doušky
- při sání nesrká
- dítě volně dýchá, špičkou nosu odtlačuje prsní tkáň
- je spokojené

3. SPRÁVNÁ TECHNIKA PŘISÁTÍ

- matka nesmí prs odtahovat prsty
- dítě ve správné poloze může volně dýchat
- nepřikládat k prsu dítě křičící, jazyk je při křiku umístěn nahoře a dítě v této poloze nemůže uchopit bradavku
- brada a nos dítěte se musí dotýkat prsu
- ústa jsou široce otevřená jako při zívání
- většina dvorce je v ústech dítěte
- více dvorce je vidět nad ústy než pod nimi
- dolní ret je ohrnut ven
- jazyk přesahuje dolní ret
- bradavka i s dvorcem je na jazyku
- tváře dítěte nevpadávají dovnitř
- při sání se pohybují spánky a uši dítěte

Dítě může uchopit bradavku a dvorec za těchto podmínek:

- bradavka je dostatečně vytažitelná,
- dvorec ani bradavka nejsou přeplněné mlékem,
- dvorec ani bradavka nejsou oteklé.

V případě otoku je nutné:

- rozmasírovat otok směrem nahoru,
- nosit podprsenku, je-li bradavka nejnižše uložena částí prsu,
- nepoužívat k odstříkávání mechanickou odsávačku.

4. SPRÁVNÁ TECHNIKA SÁNÍ

- jazyk přesahuje dolní ret a je pod mléčnými sinusy
- jazyk se pohárkovitě zformuje a uchopí bradavku i s dvorcem
- bradavka i s dvorcem musí být uložena na jazyku
- dásně stlačují dvorec, bradavka se protahuje směrem k zadní části dutiny ústní dítěte
- tlak dásní posunuje mléko směrem k bradavce
- vlnovitý pohyb jazyka zpředu dozadu posunuje bradavku i s dvorcem na patro dítěte
- tlakem jazyka o tvrdé patro jsou mléčné sinusy vyprazdňovány
- vytlačené mléko pak dítě polkne

Následky nesprávné techniky kojení:

- bolestivé a poškozené bradavky,
- nalité prsy,
- snížená tvorba mléka,
- neprospívající a nespokojené dítě,
- nespokojená matka.

Problémy s bradavkami – bolestivé a popraskané bradavky, ragády

- Bolestivé bradavky a trhlinky jsou výsledkem nesprávné techniky kojení, chybného přiložení nebo nesprávného sání.
- Poškození bradavek lze předcházet správnou technikou kojení.

Je nutné:

- opravit techniku kojení,
- upravit polohu dítěte při kojení - polohy měnit,
- stimulovat uvolnění mléka před kojením přiložením teplého obkladu,
- nabídnout jako první méně bolestivý prs,
- neomezovat frekvenci a délku kojení.

- na konci kojení zasunout malíček za vnitřní koutek úst dítěte, které se pak samo pustí
- na bradavce ponechat po každém kojení zaschnout pár kapek mléka
- bradavky ponechat co nejčastěji volně na vzduchu, event. použít chrániče bradavek
- v případě poškozených bradavek aplikovat léčivou mast do plného zahojení

■ Odstříkávání

Kdy odstříkávat:

- při oddělení matky od dítěte
- při retenci (zadržování) mléka
- při nadbytku mléka
- pro vytvarování bradavky s dvorcem

Odstříkávání rukou:

Příprava:

- vyvařená nádoba na odstříkané mléko,
- čistě umyté ruce,
- přiložení teplého vlhkého obkladu na prsa či nahátí ve sprše krouživé masáže rukou od základu prsu směrem bradavce k povzbuzení vypuzovacího reflexu,
- zakončení masáže jemným vyklepáním prsů v předklonu.

Postup:

- špičku palce položit nad dvorec a špičku ukazováku pod dvorec tak, aby prsty tvořily písmeno C, prsty a bradavka musí být v jedné linii,
- celý prs přitisknout zbývajícími prsty a dlaní k hrudníku,
- rytmicky stlačovat bradavku, až mléko začne odkapávat,
- opakovat tento trojdobý pohyb a měnit pozice prstů na dvorci,
- prsty nesmějí bradavku vytahovat dopředu a nesmějí opouštět kůži, aby se neodřela,
- velký nebo příliš nalitý prs podložit dlaní druhé ruky,
- doba odstříkávání je kolem 20–30 minut, prsy několikrát vystřídat.

Alternativní způsoby krmení

- Aby kojení bylo úspěšné, nemělo by být dítě v žádném případě dokrmováno z láhve. Sání z láhve a z prsu se od sebe liší, dítě se učí sát dvěma různými způsoby, což je pro ně matoucí. Brzy začne preferovat láhev, ze které je pití snazší.

Krmení po prstu:

- dítě držíme ve zvýšené poloze proti sobě,
- ukazovák vsuneme do úst dítěte po polovinu druhého článku tak, aby nehet směřoval k jazyku,
- prst směřuje na patro, kde je sací bod, po jehož podráždění začne dítě pohybovat jazykem,
- do koutku úst vložíme kónus stříkačky dítěti tak, aby mohlo mléko odpíjet,
- tento způsob lze modifikovat použitím cévky ke krmení, která je napojena na stříkačku.

Krmení pomocí cévky po prsu:

- Při použití této speciální pomůcky dítě saje prs a tím stimuluje produkci mléka, přičemž mléko je přiváděno cévkou napojenou na stříkačku.
- Princip této metody je následující: plastická cévka je jedním koncem napojena na stříkačku s odstříkaným mlékem – druhý konec je připevněný k prsu
- dítě dostává mléko cévkou ze stříkačky i z prsu

Další důležité informace

- pokud má dítě dostatečný příjem tekutin, očekává se 6 – 8 pomočených plen a 3 – 6 stolic za den do 6. týdne. Od 6. týdne může být několikadenní absence stolice
- je zcela normální, že dítě pije zpočátku i 12 – 15x za den a kojení trvá 20 – 40 minut
- asi po 6 týdnech se v kojení dostaví určitá pravidelnost
- některým dětem stačí kojení z jednoho prsu a jiné vyžadují při jednom kojení prsa obě – dítě by mělo být kojeno z jednoho prsu, pokud ho samo nepustí
- odstříkávat po kojení není nutné, jen v případě přebytku mléka v prsech
- v obdobích růstových spurtů 3. a 6. týden, 3. a 6. měsíc může dítě vyžadovat častější kojení i 12–15x za den – není to projevem nedostatku či kvality mateřského mléka
- v prvních 6 měsících (i v horkém počasí) není nutné dítěti podávat jiné tekutiny než mateřské mléko (např. čaj, voda, džus – mohou být naopak zdrojem kontaminace či alergenů a jejich podání není pro dítě v době kojení vhodné
- kojení v případě onemocnění matky je možné – je pro dítě významným zdrojem protilátek
- existuje jen malá skupina léků, při kterých se nesmí kojit – běžná antibiotika, léky proti bolesti a teplotě dítěte neohroží
- kojení v průběhu dalšího těhotenství nepoškozuje matku, dítě ani plod

Délka kojení

- výlučné kojení 6 měsíců je dostatečné pro optimální výživu dítěte, v kojení lze pokračovat do 2 roků i déle, podle vzájemných potřeb matky a dítěte
- dlouhodobé kojení je velkou výhodou pro zdraví a vývoj dítěte a i pro matku
- neexistuje žádný horní limit délky kojení a nejsou známy žádné škodlivé psychologické či vývojové účinky kojení dítěte ve věku 3 let či déle

Prospívání dítěte

- mělo by se orientačně řídit podle percentilových grafů, které jsou ve Zdravotním a očkovacím průkaze dítěte a mladistvého
- dítě je proto nutné nejen vážit, ale i měřit do délky
- přírůstek hmotnosti je nutno vždy stanovovat od nižší porodní hmotnosti a ne od porodní hmotnosti
- tvorbu mléka lze zvýšit častým kojením 10–12x za den se střídáním prsů v průběhu každého kojení a odstříkáváním mezi kojením 8–10x za den, 10–15 minut nejlépe odsávačkou odsávající mléko z obou prsů současně

Manipulace s mateřským mlékem

- čerstvé mateřské mléko nepasterizované skladovat při +4 °C a spotřebovat do 24 hodin
- pasterizované mateřské mléko skladovat při +4 °C, spotřebovat do 48 hodin – pasterizace se provádí při teplotě 62,5 °C po dobu 30 minut
- mražené mateřské mléko skladovat při -18 °C – spotřebovat do 6 měsíců

Rozmrazování mateřského mléka lze provádět:

- v ledniče při teplotě 4 °C
- pod studenou tekoucí vodou
- rozmražené mléko se skladuje při 4 °C a musí se spotřebovat do 24 hod
- jednou rozmražené mléko se nesmí znovu mrazit
- k ohřívání ani rozmrazování se nesmí používat mikrovlnná trouba

Pomoc s nejčastějšími problémy při kojení

Bolestivé nalití prsů

- mezi 2.–4. dnem po porodu
- oba prsy jsou oteklé, horké, bolestivé

Pomoc

- studené obklady po kojení
- teplé obklady a masáže prsů před kojením
- změkčit dvorec před kojením
- kojit často a měnit polohy při kojení

Ucpaný mlékovod

- bolestivé zduření jednoho prsu se zarudnutím, teplotou
- úprava během 2–3 dnů

Pomoc

- upravit techniku kojení
- zvolit takovou polohu, aby brada dítěte směřovala k postiženému místu
- přikládání studených a teplých obkladů
- masáže
- Paralen, Brufen – antibiotika nejsou nutná

Mastitida – zánět prsní žlázy

- nejčastěji kolem 3. týdne po porodu
- horký, bolestivý otok prsu s teplotou a celkovou schváceností
- častěji postižen jeden prs a to v dolní a boční části zarudnutí

Pomoc

- klid, prostředky tišící bolest, antibiotika
- studené obklady po kojení
- časté kojení i z prsu postiženého
- před kojením uvolnit dvorec odstříkáním
- začít kojit nejprve ze zdravého prsu
- bradu dítěte nasměrovat k postiženému místu
- po kojení prs odstříkat
- odstranit chyby v technice kojení

Infekce plísněmi

- neustupující pálení, svědění dvorce nebo bradavky
- kůže červená, olupuje se

Pomoc

- protiplísňové masti (např. Canesten)
- pečlivé mytí rukou
- častá výměna vložek v podprsence

Přídavná žláza

- bolestivé zduření nejčastěji v podpaží

Pomoc

- studené obklady, neodstříkávat

Nedostatečně kojené dítě **Pomoc**

- nedosáhlo do 3 týdnů porodní hmotnosti
 - má málo pomočených plen (norma 6–8 / den močení, 3–5 stolic do 6. týdne)
 - stolice je páchnoucí, nahnědlá, ale ne zelená
 - dítě zaostává v percentilových růstových grafech (délkový a hmotnostně-výškový)
- zkontrolovat techniku kojení
 - často kojit 10–12x za den, z toho 1–2x v noci
 - přikládat k oběma prsům při každém kojení
 - prsy i 4x během jednoho kojení vystřídat
 - mezi kojením 8–10x odšťávkávat 10–15 minut
 - nepoužívat láhev, dudlík
 - v případě dokrmování volit alternativní způsob

Slabý vypuzovací reflex **Pomoc**

- příčinou je stres, užívání dudlíků, láhve, omezované kojení
- teplý, obklad na prsy před kojením
 - masáže prsů kroužením a tlakem

Silný vypuzovací reflex **Pomoc**

- dítě se zalyká a odtahuje od prsu ublinkává po jídle
- při kojení použít vzpřímenou polohu
 - zabránit vytékání mléka gravitací
 - tlaková masáž přiložením celé plochy ruky
 - přerušit kojení a pokračovat po 1–2 minutách, kdy se proud mléka zpomalí

Spavé dítě

- samo se na kojení nebudí je potřeba ho budit po uplynutí čtyř hodin od začátku předchozího kojení
- mluvit na dítě a navázat kontakt očima
 - pohybovat s dítětem
 - svléknout dítě (sací aktivita se snižuje v příliš teplém prostředí)

Více stimulace

- hlazení, přebalení, otření obličeje studenou žínkou, kroužení prstem okolo úst

Jak dítě udržet bdělé

- vytlačit trochu mléka na rty
- měnit častěji polohy při kojení
- častěji střídát prsy, technika přehazování, mezi kojením nechat dítě odříhnout

■ CO JE POTŘEBA ZAŘÍDIT PO PROPUŠTĚNÍ DOMŮ?

- **Nahlášení dítěte vybranému obvodnímu lékaři pro děti a dorost:** stačí telefonicky kontaktovat zvoleného dětského lékaře a ten se s Vámi domluví na dalším postupu.
- **Vyřízení rodného listu pro dítě** na oddělení nebo na Matričním úřadu v Olomouci: *Informace na webových stránkách: www.olomouc.eu - Rodina – Životní situace – Vyřízení rodného listu po narození dítěte.*
- **Vyřízení kartičky pojištěnce pro Vaše dítě:**
 - do osmi dnů po porodu je zákonný zástupce povinen nahlásit dítě u zdravotní pojišťovny, stejně jako má matka dítěte,
 - k vyřízení je potřeba rodný list.

■ S ČÍM VÁM MŮŽEME POMOCI PO PROPUŠTĚNÍ DOMŮ?

- **s kojením - laktační poradkyně:**
 - pondělí – pátek 8:00 – 14:00, telefon **58 844 5655**
 - nonstop telefonická konzultace: telefon **58 844 4118**
- **s jinými potížemi u dítěte – lékař:**
 - pondělí – pátek 8:00-14:00, telefon **58 844 5654**

■ KDE ZÍSKÁM DALŠÍ INFORMACE?

- Webové stránky Novorozeneckého oddělení <http://novorozenci.fnol.cz>

■ KDY A KDE PROBÍHÁ VYŠETŘENÍ KYČLÍ?

Kyčle byly vyšetřeny v porodnici:

- **Bydlím v Olomouci a okolí** – kontrola na Ortopedické klinice FNOL po objednání na detskekycele.fnol.cz, případně kdekoliv jinde po domluvě s Vaším dětským praktickým lékařem.
- **Bydlím v širším okolí** – kontrolní vyšetření kyčlí ortopedem v místě bydliště.

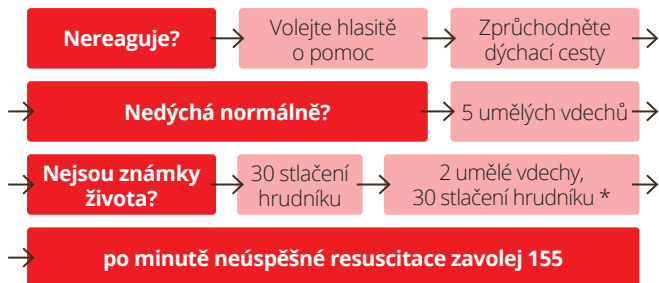
Kyčle nebyly vyšetřeny v porodnici:

- **Bydlím v Olomouci a okolí** - na Ortopedické klinice FNOL do 14 dnů od porodu po objednání na detskekycele.fnol.cz, případně kdekoliv jinde po domluvě s Vaším dětským praktickým lékařem.
- **Bydlím v širším okolí** – kontrolní vyšetření kyčlí ortopedem do 14 dnů od porodu.

■ STRUČNÝ POSTUP RESUSCITACE KOJENCŮ

Kdy je dítě ohroženo na životě a potřebuje resuscitaci? Dítě nedýchá, nereaguje, je bledé nebo zmodralo. Hrudník a bříško se nezvedají. Co dělat?

- Volejte o pomoc a okamžitě začněte s resuscitací (oživováním) dítěte. *Každá sekunda je drahá.*
- Pokud je přítomna pouze jedna osoba, provádějte resuscitaci dle pokynů, po minutě neúspěšné resuscitace (důležité ji zahájit) volejte ZZS (Zdravotnická záchranná služba - 155). Sdělte své jméno, popište situaci a uveďte, kam má sanitka přijet. Pokračujte v resuscitaci do oživení dítěte či příjezdu lékaře.
- Pokud jsou přítomny dvě osoby, *jedna resuscituje a druhá přivolá ZZS.*
- Položte dítě na záda na tvrdou a rovnou podložku a podívejte se mu do úst. Pokud je potřeba, odstraňte cizí těleso (jídlo, hračka). Zprůchodněte dýchací cesty uložení hlavičky do neutrální polohy.
- Pokud dítě nedýchá, obemkněte svými ústy pootevřená ústa i nos dítěte a vprave do nich přibližně takové množství vzduchu, které je třeba ke zvednutí hrudníku (většinou jen obsah úst). Ústa oddalte a to stejné proveďte ještě čtyřikrát. Vdech by měl trvat asi 1 až 1,5 sekundy. Pokud se hrudník nezvedá, je umělé dýchání neúčinné a je třeba vyhledat správnou polohu hlavy dítěte (hlava musí být v přímce s tělem).
- Pokud po pěti vdeších dítě stále nejeví známky života (nedýchá, nehýbe se, nekašle), zahajte nepřímou srdeční masáž.
- Prostředníkem a ukazovákem stlačujte hrudní kost v její dolní třetině (na spojnici prsních bradavek) kolmo k ní do hloubky asi 1/3 (předozadní vzdálenosti) hrudníku. Stlačení i uvolnění má být pravidelné a trvat stejnou dobu, frekvence stlačení je asi 100-120x za minutu.
- Vždy po 30 stlačeních hrudníku proveďte 2 vdechy. *
- Toto opakujte až do příjezdu lékaře nebo oživení dítěte.

* Zachránci vyškolení v resuscitaci mohou použít poměr 15 stlačení: 2 vdechy

■ CHARTA PRÁV HOSPITALIZOVANÝCH DĚTÍ

- 1) Děti mají být do nemocnice přijímány jen tehdy, pokud péče, kterou vyžadují, nemůže být stejně dobře poskytnuta v domácím ošetřování nebo při ambulantním docházení.
- 2) Děti v nemocnici mají právo na neustálý kontakt se svými rodiči a sourozenci. Tam, kde je to možné, by se mělo rodičům dostat pomoci a povzbuzení k tomu, aby s dítětem v nemocnici zůstali. Aby se na péči o své dítě mohli podílet, měli by rodiče být plně informováni o chodu oddělení a povzbuzováni k aktivní účasti na něm.
- 3) Děti a/nebo jejich rodiče mají právo na informace v takové podobě, jaká odpovídá jejich věku a chápání. Mají mít zároveň možnost otevřeně hovořit o svých potřebách s personálem.
- 4) Děti a/nebo jejich rodiče mají mít právo poučeně se podílet na veškerém rozhodování ohledně zdravotní péče, která je jim poskytována. Každé dítě má být chráněno před všemi zákroky, které pro jeho léčbu nejsou nezbytné, a před zbytečnými úkony, podniknutými pro zmírnění jeho fyzického nebo emocionálního rozrušení.
- 5) S dětmi se má zacházet s taktem a pochopením a neustále musí být respektováno jejich soukromí.
- 6) Dětem se má dostávat péče náležitě školeným personálem, který si je plně vědom fyzických i emocionálních potřeb dětí každé věkové skupiny.
- 7) Děti mají mít možnost nosit své vlastní oblečení a mít s sebou v nemocnici své věci.
- 8) O děti má být pečováno společně s jinými dětmi téže věkové skupiny.
- 9) Děti mají být v prostředí, které je zařízeno a vybaveno tak, aby odpovídalo jejich vývojovým potřebám a požadavkům a aby zároveň vyhovovalo bezpečnostním pravidlům a zásadám péče o děti.
- 10) Děti mají mít plnou příležitost ke hře, odpočinku a vzdělání, přizpůsobené jejich věku a zdravotnímu stavu.

*Budeme velmi rádi, pokud nám
případné náměty napíšete emailem
nebo písemně na uvedené kontakty:*

ZPRACOVAL:

kolektiv Novorozeneckého oddělení FNOL

DŮLEŽITÉ KONTAKTY:

**Novorozenecké oddělení
Fakultní nemocnice Olomouc**

telefon: 588 444 118

e-mail: novorozenecke@fnol.cz

novorozenci.fnol.cz